

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430

טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il ¹

בבא מציעא דף קב.

המשכיר בית לחברו ונעשה זבל של בהמות בחצר, למי שייך הזבל?

לא שכר את החצר	שכר גם את החצר	
של השוכר ¹	של השוכר	השוורים של שוכר
של בעל הבית	של השוכר ²	השוורים של בעל הבית
של בעל הבית	לרש"י: של השוכר ³ לרמב"ם: של בעל הבית ⁴	בשוורים שבאו מעלמא

אמר "כל מציאות שיבואו לחצרי היום תקנה לי חצרי", מה הדין לר' יוסי בר' חנינא?

יצא לו שם מציאה בעיר	לא יצא לו שם מציאה בעיר	
קנה	קנה	בחצר מתשמרת
קנה ⁵	לא קנה	בחצר שאינה משתמרת

מתי אסור ביונה או בביצים (שיצאו רק רובם) בגזל מפני דרכי שלום? [תוד"ה אי].

הביצים	היונה	
לרש"י: אסורות לתוס': מותרות ⁸	אסורה	לתי' הראשון - אאמן ⁷
אסורות	לרש"י: מותרת לתוס': אסורה	לתי' השני - דעתו על הביצה

¹ אע"ג שזבל דעלמא שבא לחצר נקנה לבעה"ב ע"י חצרו, מ"מ זבל השוכר אינו נקנית לבעה"ב, דכיון שהזבל מוטל לפני ביתו של השוכר (ששכר מבעה"ב) ולא מפקירו ולכן הוא שלו (ריטב"א).

² דבעה"ב מפקיר הזבל (כיון שאינו דר בחצרו), וקנהו השוכר ע"י החצר - ולכן לא העמידו המשנה בחצר דשוכר ושוורים דבעה"ב. (ריטב"א).

³ כמבואר בד"ה בחצר דמשכיר, שאוקימתת הגמ' מיירי שהשכיר רק את הבית ולא את החצר, דאלי"כ השוכר קנה ע"י החצר כיון שהיא שכורה לו לכל תשמישו.

⁴ כמבואר בהלכות שכירות (פ"ו ה"ה) והובא בהגהת הגר"א כאן, דס"ל שהמשכיר קונה בחצר שכורה (וראה בראב"ד ובמגיד משנה שם).

⁵ דאף שאינה מתשמרת, מ"מ כיון שיצא קול שפלוני זכתה לו חצרו במציאות אלו ואלו, אנשים פורשים מהן - וממילא חצרו משמרת אותן, אפי' שמצד עצמה אינה חצר המשתמרת.

⁶ אולם אם כבר נפלו לחצר (ולא באופן שילדתם היונה בחצר ועוד רובצת עליהם רצוף משעת הלידה), הוי גזל גמור כר' יוסי ב"ח שחצרו של אדם קונה לו שלא מדעתו.

⁷ פ"י, הגמ' הקשתה דכיון שלא יצאה הביצה לגמרי, מדוע יש בה גזל אפי' משום דרכי שלום, הא לכאורה משמע מהברייתא שרק בביצים יש גזל מפני דרכי שלום, אבל באם שפורחת אין, וא"כ דין ביצה שלא יצאה לגמרי צריך להיות כמו האמא. ומתרצת הגמ', דאה"נ דגם באמא יש גזל של דרכי שלום - ועל שניהם (לפירש"י, היונה והביצה) קאי מה שאמר התנא ואסורות מפני דרכי שלום.

⁸ ראה בתוס' שכתבו בתי' הראשון דהגזל הוא על האמא ולא על הביצים, ודלא כרש"י הנ"ל, ושיטתם מבוארת באורך בריטב"א, דהס"ד שבין היונה ובין הביצים אסורים, ומקשה המקשן דמילא האמא חוזרת מעצמה לכלוב בערב ושייך בה גזל, אולם הביצים אין סופן לחזור לבד ומה גזל שייך אפי' מדרכי שלום. ותי' הגמ' בתי' א', דאיה"נ האיסור הוא רק באמא. ובתי' ב' תירצה, שאף בביצים יש גזל כיון שעתידות ליפול לחצרו דעתו עליהם.

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430

טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בבא מציעא דף קב:

רש"י ד"ה אי מהתם, חשבון הפרוטות בחצי דינר.

8 פרוטה = 1 איסר	$\frac{1}{2}$ דינר = 3 מעות
2 איסר = 1 פונדיון	6 פונדיונים =
2 פונדיון = 1 מעה	12 איסרים =
3 מעה = $\frac{1}{2}$ דינר	96 פרוטות =

נתעברה השנה והזכיר המשכיר חדשים ושנה באופנים דלהלן, מה דין חודש העיבור?

		דינר זהב לחודש מי"ב זהובים לשנה	
		י"ב זהובים לשנה מדינה זהב לחדש	
לרב		כולו למשכיר	כולו לשוכר
לשואל	בתחילתו	כולו למשכיר	
	באמצעו	יחלוקו	
	בסופו	כולו לשוכר	
לרב נחמן		כולו למשכיר	

הטוען ששילם כבר האם חייב, שוב לשלם? [תוד"ה בחזקת].

		ביום שנשלם זמנו	
		בתוך זמנו	לאחר זמנו
בשוכר ובפדיון הבן	חייב	פטור ¹	
בבעל חוב	לאביי: פטור ² לר"ל: חייב	פטור	

¹ ובשוכר חייב שבועת היסת ככל כופר הכל, (רש"י קג. ד"ה אבל, רמב"ם פ"ז מהלכות שכירות ה"ג).

² כתבו התוס', שהטעם שאין אדם פורע בתוך זמנו בפדיון, דשמא ימות המת או יתעכלו המעות קודם ל' ולא יהי' בנו פדוי, ובשוכר שמא יפול הבית, משא"כ בחוב דעדיפא ליה לשלם בתוך הזמן כדי שלכשיגיע הזמן לא יטרדנו המלוה לשלם חובו.